www.senate.go.th

สรุปมติการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
วันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ก่อนเริ่มการประชุม สมาชิกวุฒิสภาได้ยืนเพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้
และร่วมถวายความอาลัยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จสู่สวรรคาลัย
และร่วมถวายความอาลัยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา สิ้นพระชนม์ เป็นเวลา ๑ นาที

เรื่อง		มติที่ประชุม
เรื่องด่วน (๑ เรื่อง)		
-	ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่รัฐสภามีมติเห็นชอบตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเมื่อสิ้นสุดสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่งแล้ว ยังเหลือเวลาพิจารณาอีก ๒ วัน)	**ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติม** ด้วยคะแนน ๑๐๓ เสียง ไม่เห็นด้วย ๓ เสียง งดออกเสียง ๒๒ เสียง ไม่ลงคะแนน - เสียง **และมีมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ**
เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว (๑ เรื่อง)		
-	รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ไตรมาสที่ ๒) ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งคณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณพิจารณาเสร็จแล้ว	**เห็นชอบด้วยกับรายงาน พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ และให้ส่งไปยังคณะรัฐมนตรี**
เรื่องที่เสนอใหม่ (๒ เรื่อง)		
๑	รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘	**พิจารณารับทราบ**
๒	รายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๘	**พิจารณารับทราบ**

สืบค้นข้อมูลการประชุมวุฒิสภา ได้ที่ SCAN

KHUN PRO สำนักการประชุม.....สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สรุปผลการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

โดย สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วันอังคารที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙ เวลา ๐๙.๔๕ นาฬิกา ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา นายมงคล สุระสัจจะ ประธานวุฒิสภา เป็นประธานของที่ประชุม ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมีพลเอก เกรียงไกร ศรีรักษ์ รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง และนายบุญส่ง น้อยโสภณ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ประธานของที่ประชุม

ก่อนเปิดการประชุม ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาปรึกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใดตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๘ จำนวน ๑๕ คน เป็นเวลาพอสมควร

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุม และก่อนเริ่มดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สมาชิกวุฒิสภาได้ยืนเพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ และร่วมถวายความอาลัยสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จสู่สวรรคาลัย และน้อมสำนึกในพระกรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้และร่วมถวายความอาลัยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชรมหาวัชรราชธิดา สิ้นพระชนม์ เป็นเวลา ๑ นาที

ประธานของที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ดังนี้

(๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม **(ไม่มี)**

(๒) รับรองรายงานการประชุม **(ไม่มี)**

(๓) กระทู้ถาม **(ไม่มี)**

- เรื่องด่วน **จำนวน ๑ เรื่อง**

-ร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

(วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่รัฐสภามีมติเห็นชอบตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเมื่อสิ้นสุดสมัยประชุมสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่งแล้ว ยังเหลือเวลาพิจารณาอีก ๒ วัน)

ผลการพิจารณา

พลตำรวจตรี ฉัตรวรรษ แสงเพชร ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสร้างเสริมสังคมสันติสุข พ.ศ. .... ได้แถลงรายงานผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวและผลการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งในชั้นการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและวุฒิสภา ต่อที่ประชุม โดยสรุปผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของคณะกรรมาธิการวิสามัญได้ว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีทั้งหมด ๑๓ มาตรา และมีบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ คณะกรรมาธิการวิสามัญมีการแก้ไขเพิ่มเติมคำปรารภ และแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๔ มาตรา ได้แก่ มาตรา ๖ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ มีกรรมาธิการวิสามัญสงวนความเห็น จำนวน ๗ คน โดยได้สงวนความเห็นไว้ในคำปรารภ และสงวนความเห็นไว้อีกจำนวน ๓ มาตรา ได้แก่ มาตรา ๓ มาตรา ๔ และมาตรา ๑๑ และมีสมาชิกวุฒิสภาสงวนคำแปรญัตติ จำนวน ๔ คน โดยได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในคำปรารภ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และสงวนคำแปรญัตติเพิ่มความเป็นมาตรา ๒/๑ มาตรา ๑๒/๑ และมาตรา ๑๒/๒ รวมทั้งได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติด้วย ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้บางประการเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา

จากนั้น ที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่สอง โดยเริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และพิจารณาบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ โดยได้ลงมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในคำปรารภ มาตรา ๖ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ เมื่อได้พิจารณาจนจบร่างแล้ว ประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญได้ขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในมาตรา ๖ (๒) โดยตัดคำว่า “คณะกรรมการ” ออก จากนั้น **ที่ประชุมได้ลงมติในวาระที่สาม ให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวด้วยคะแนน ๑๐๓ เสียง ไม่เห็นด้วย ๓ เสียง งดออกเสียง ๒๒ เสียง ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี** และมีมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีดำเนินการต่อไป

เอกสารฉบับนี้เป็นเพียงสรุปผลการประชุมวุฒิสภาโดยสังเขป
สำหรับรายงานการประชุมวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะดำเนินการเผยแพร่เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้รับรองแล้ว

(๔) เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว จำนวน ๑ เรื่อง

- รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การติดตามผลการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ พ.ศ. ๒๕๖๙ (ไตรมาสที่ ๒) ของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งคณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการพิจารณา

ประธานคณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณ (นายศุภโชค ศาลากิจ) และประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ (นายสรชาติ วิชย สุวรรณพรหม) รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง (นายสิทธิกร ธงยศ) รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก (นายกิตติพันธ์ อนันตกูลจิรโชติ) ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ (นายณัฐกิตติ์ หนูรอด) รองโฆษกคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง (นางสาวภิญญาพัชญ์ ศันสนียชีวิน) และอนุกรรมาธิการ (นายกาจ พุทธสถิตย์) เสนอรายงานข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสรุปได้ว่า คณะกรรมาธิการติดตามการบริหารงบประมาณ วุฒิสภา ได้นำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการติดตาม การใช้จ่ายและการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และ พ.ศ. ๒๕๖๙ ของหน่วยงานของรัฐ ณ ไตรมาสที่ ๒ เนื่องจากการบริหารงบประมาณรายจ่ายประจำปีถือเป็นกลไกสำคัญและเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ รวมถึงการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานด้านงบประมาณ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการใช้จ่ายและเบิกจ่าย วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาระบบงบประมาณของประเทศ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีถัดไป ในการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการได้มีการแบ่งความรับผิดชอบให้แก่อนุกรรมาธิการกลุ่มต่าง ๆ เพื่อติดตามการเบิกจ่ายงบประมาณของทุกกระทรวงและหน่วยงานรัฐอย่างใกล้ชิด โดยมีการตั้งเกณฑ์เป้าหมายการเบิกจ่ายงบประมาณและเงินกันเหลื่อมปีตามนโยบายเร่งรัดของรัฐบาล หากพบหน่วยงานใดที่มีผลการเบิกจ่ายล่าช้าต่ำกว่าเกณฑ์ จะมีการทำหนังสือหรือเรียกเข้ามาให้ข้อมูลต่อกรรมาธิการ จากการติดตามพบว่าหน่วยงานรัฐบางแห่งมีผลการเบิกจ่ายที่บรรลุเป้าหมายและเป็นไปตามแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่บางกระทรวงและบางโครงการยังคงมีความล่าช้าและต่ำกว่าเป้าหมายที่วางไว้ โดยเฉพาะในส่วนของงบลงทุนและเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปีซึ่งยังคงเป็นจุดอ่อนสำคัญ นอกจากนี้ ปัจจุบันระบบฐานข้อมูลด้านงบประมาณได้รับการพัฒนาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยรับงบประมาณ สำนักงบประมาณและกรมบัญชีกลาง ทำให้สามารถติดตามและรายงานข้อมูลการเบิกจ่ายได้เป็นระยะ ปัญหาและอุปสรรคในการเบิกจ่ายงบประมาณจากการศึกษาพบปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการดำเนินโครงการและการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้ ปัญหากระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารสัญญา มีความล่าช้าในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำขอบเขตของงาน (TOR) ที่ไม่ชัดเจน ปัญหาการอุทธรณ์ผลการจัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนการปรับแก้รูปแบบรายการก่อสร้างหรือเปลี่ยนแปลงรายละเอียดระหว่างดำเนินการ ปัญหาการเตรียมความพร้อมของโครงการและพื้นที่ เกิดความล่าช้าในการส่งมอบพื้นที่และการขออนุญาตตามกฎหมายจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ปัญหาศักยภาพ

ของบุคลากร บุคลากรบางส่วนยังขาดความเชี่ยวชาญและความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะในเรื่องคุณลักษณะเฉพาะและการกำหนดราคากลาง ปัญหาปัจจัยภายนอกและสถานการณ์วิกฤต เกิดผลกระทบจากสถานการณ์ความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้างและราคาน้ำมัน ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนและการเสนอราคาของผู้รับเหมา ทำให้บางโครงการไม่สามารถจัดซื้อจัดจ้างได้เนื่องจากราคาเสนอสูงกว่าราคากลางหรือผู้รับเหมาทิ้งงาน

ภายหลังที่คณะกรรมาธิการได้เสนอรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยได้มีสมาชิกวุฒิสภาแสดงความคิดเห็นต่อรายงานในเรื่องดังกล่าว สรุปได้ว่า ควรวางแผนและการบริหารโครงการ หน่วยงานรัฐควรจัดทำแผนรองรับสถานการณ์วิกฤตหรือปัจจัยภายนอกที่มีความผันผวน จัดให้มีระบบการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ และควรเตรียมความพร้อมด้านการขออนุญาตใช้พื้นที่และการศึกษาออกแบบรูปรายการ ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่จริงก่อนการขอรับจัดสรรงบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเร่งรัดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล่วงหน้าตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อลดความล่าช้า อีกทั้งจัดทำขอบเขตของงานทีโออาร์ (TOR) ให้ชัดเจนและเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพตลาด ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพความรู้ความเชี่ยวชาญของบุคลากรด้านพัสดุและราคากลาง และปรับปรุงกระบวนการและเกณฑ์การประเมิน เสนอให้สำนักงบประมาณ กระทรวงการคลัง และกรมบัญชีกลางร่วมกันปรับปรุงกระบวนการบริหารงบประมาณและสัญญา เพื่อแก้ไขปัญหาการเบิกจ่ายล่าช้าและลดปริมาณเงินกันไว้เบิกเหลื่อมปี โดยการประเมินผลงานควรพิจารณาทั้งผลการใช้จ่าย ผลการเบิกจ่าย และผลสัมฤทธิ์ของงานควบคู่กันไป แทนการพิจารณาเพียงตัวเลขการเบิกจ่ายอย่างเดียว นอกจากนี้ สมาชิกวุฒิสภาได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมเพื่อความโปร่งใสและความคุ้มค่า โดยเสนอแนะให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐต่อประชาชนอย่างโปร่งใส และเข้าถึงได้ง่ายเพื่อการตรวจสอบ ควรแยกแยะการติดตามระหว่างงบรายจ่ายประจำและงบลงทุนให้ชัดเจนเนื่องจากงบลงทุนเป็นส่วนสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจ รวมทั้งควรขยายผลการตรวจสอบไปยังเงินนอกงบประมาณ กองทุนหมุนเวียนต่าง ๆ และเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดสรรและการใช้งบประมาณในภาพรวมของประเทศเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการและมีมติให้ส่งรายงานพร้อมทั้งข้อสังเกตและข้อเสนอแนะดังกล่าวไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา (ไม่มี)

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่ **จำนวน ๒ เรื่อง**

๖.๑ รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ (ตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณา รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๘ ได้มีผู้แทนจากสำนักงานศาลยุติธรรม เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานดังกล่าว โดยเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม (นายธีรชัย เจริญวงศ์) เป็นผู้นำเสนอรายงานต่อที่ประชุม

ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปรายซักถาม แสดงความเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า สมาชิกวุฒิสภามีข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นการเพิ่มขึ้นของรายได้จากค่าธรรมเนียมศาลเมื่อเปรียบเทียบกันตั้งแต่ปี ๒๕๖๗ และปี ๒๕๖๘ พบว่า เพิ่มขึ้นประมาณ ๓๒๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของรายได้ แม้ว่าค่าธรรมเนียมศาลจะช่วยป้องกันการฟ้องคดีมากเกินความจำเป็น แต่อาจกลายเป็นภาระและกระทบต่อสิทธิในการฟ้องร้องของประชาชนได้ เพราะค่าธรรมเนียมศาลยังมีบางส่วนที่เป็นการใช้ดุลพินิจอยู่ จึงกังวลว่าค่าธรรมเนียมศาลที่เพิ่มขึ้นอาจมาจากประชาชนที่มีรายได้น้อย ที่จำเป็นต้องเสียเงินในส่วนนี้ ทำให้อาจกระทบต่อสิทธิการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน นอกจากนี้ประเด็นอัตราค่าบริการถ่ายเอกสารของศาลมีราคาสูงถึงหน้าละ ๓ บาท ในขณะที่ร้านภายนอกมีอัตราค่าถ่ายเอกสารประมาณหน้าละ ๐.๒๕ - ๐.๕๐ สตางค์ กลายเป็นว่าราคาถ่ายเอกสารในหน่วยงานศาลสูงกว่าราคาท้องตลาดถึง ๖ เท่า จึงขอให้พิจารณาความเหมาะสมเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่คู่ความมากเกินไป และประเด็นความน่าเชื่อถือและความเป็นกลางของหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บยส.) ที่เคยให้ข้อสังเกตเมื่อรายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ เรื่องสัดส่วนของการรับสมัครเรียนที่มีสัดส่วนของภาคเอกชนมากเกินไปทำให้กระทบกับความน่าเชื่อถือของสถาบันศาล ขณะนี้ได้ทราบว่าปัจจุบันมีการปรับลดจำนวนการรับสมัครแล้ว ซึ่งในปี ๒๕๖๘ มีจำนวนสัดส่วนภาคเอกชนเพียง ๑๒ คน จาก ๙๐ คน เป็นการปรับปรุงที่เห็นชัดเจน และอยากสอบถามเพิ่มเติมว่าในปีที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร บยส. อย่างไรบ้าง ประการสุดท้ายเนื่องจากขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่...) พ.ศ. ... (การฟื้นฟูกิจการรายย่อย) กำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภา หากได้ประกาศใช้น่าจะมีปริมาณคดีที่ศาลมากขึ้น แต่เมื่อพิจารณาจากผลการสอบผู้ช่วยผู้พิพากษาในช่วงปีที่ผ่านมา มีผู้สอบผ่านเกณฑ์น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนผู้สมัคร ทำให้กังวลว่าจะขาดแคลนบุคลากรที่จะมารองรับปริมาณคดีที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต ดังนั้น ศาลยุติธรรมมีการเตรียมความพร้อมเกี่ยวการขาดแคลนบุคลากรตุลาการดังกล่าวอย่างไร รวมทั้งเหตุใดงบประมาณบุคลากรในปีที่ผ่านมาถึงเพิ่มขึ้นกว่า ๗๐๐ ล้านบาท

จากนั้น เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม (นายธีรชัย เจริญวงศ์) ได้ตอบชี้แจง สรุปได้ว่า ประเด็นการเพิ่มขึ้นของรายได้และค่าบริการจากค่าธรรมเนียมศาล เกิดจากค่าธรรมเนียมที่แปรผันตามปริมาณคดีและทุนทรัพย์ โดยเฉพาะจากกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ในภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจ ซึ่งมีทุนทรัพย์สูงทำให้ค่าธรรมเนียมสูงตามไปด้วย ไม่ได้เพิ่มมาจากประชาชนรายได้น้อยที่มาฟ้องคดีอย่างเดียว รายได้นี้จึงไม่ได้กระทบกับประชาชนรายได้น้อยมากนัก ส่วนประเด็นค่าถ่ายเอกสารศาลนั้น ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าเป็นการถ่ายเอกสารในศาลเพื่อส่งให้คู่ความ ขอชี้แจงว่าค่าถ่ายเอกสารศาลไม่ใช่ค่าถ่ายเอกสารทั่วไป แต่เป็นค่าบริการพิมพ์เอกสารในระบบ e-filling เพื่อส่งให้คู่ความฝ่ายตรงข้าม ซึ่งดำเนินการโดยผู้ให้บริการภายนอก อย่างไรก็ตาม ศาลจะรับฟังข้อสังเกตไว้และพยายามควบคุมราคาให้เหมาะสมและไม่ให้มีการเพิ่มราคาโดยไม่จำเป็น นอกจากนี้ ประเด็นการปรับปรุงหลักสูตร บยส. ปัจจุบันมีการลดผู้เข้ารับการอบรมในสัดส่วนภาคเอกชนลงอย่างต่อเนื่องและเน้นสัดส่วนตุลาการและเจ้าหน้าที่รัฐมากขึ้น และในหลักสูตรมีจัดเนื้อหาที่สอดคล้องกับสภาวการณ์ในปัจจุบันมากขึ้น มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยาย มีเวทีเสวนาวิชาการ จัดทำเอกสารวิชาการส่วนบุคคล และปรับเปลี่ยนรูปแบบเป็นกึ่งสาธารณะ โดยมีการถ่ายทอดการบรรยายผ่านระบบออนไลน์ให้ประชาชนได้เข้าฟังและเก็บไฟล์ย้อนหลังให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าสืบค้นได้ ส่วนงบบุคลากรที่เพิ่มขึ้นประมาณ ๗๐๐ ล้านบาท เป็นผลจากการเลื่อนตำแหน่งและระดับชั้นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งเป็นการเติบโตตามสายงานปกติ ประการสุดท้ายเรื่องการขาดแคลนผู้พิพากษานั้น ศาลยุติธรรมยอมรับว่ามีผู้สอบผ่านน้อย เนื่องจากในแต่ละปีมีผู้สมัครสอบ ๖,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ คน แต่สอบจริงประมาณ ๔,๐๐๐ คน และมีการจัดสอบ ๓ วัน ซึ่งในแต่ละวันมีผู้มาสอบลดจำนวนลงทุกวัน ด้วยมาตรฐานของข้อสอบที่สูง ทำให้มีผู้ผ่านเกณฑ์จำนวนน้อย แต่ศาลยังจำเป็นต้องรักษามาตรฐานคุณภาพการสอบไว้ ไม่สามารถลดเกณฑ์เพื่อเพิ่มปริมาณได้

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

๖.๒ รายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๘ (ตามมาตรา ๗๑/๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕)

ผลการพิจารณา

ในการพิจารณารายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๘ ของที่ประชุมวุฒิสภา เลขาธิการ ก.พ.ร. (นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ) กับคณะ เข้าร่วมประชุมชี้แจงรายงานดังกล่าวต่อที่ประชุม

ภายหลังจากที่เลขาธิการ ก.พ.ร. ได้แถลงรายงานต่อที่ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกวุฒิสภาอภิปราย โดยสมาชิกวุฒิสภาได้มีข้อสังเกตต่อรายงาน สรุปได้ว่า (๑) การปฏิรูประบบราชการยังไม่บรรลุผลตามเป้าหมาย เนื่องจากยังคงมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อน กฎระเบียบที่ล้าสมัย และตัวชี้วัดระหว่างหน่วยงานที่ทับซ้อนกัน ส่งผลให้

การปฏิบัติงานขาดความคล่องตัว เป็นภาระแก่ผู้ปฏิบัติงาน และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ การลงทุน และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (๒) เห็นด้วยกับแนวทางการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่มุ่งยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการภาครัฐ แต่เห็นว่าควรมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ที่ประชาชนได้รับอย่างเป็นรูปธรรม มากกว่าการวัดผลเชิงปริมาณ หรือการพัฒนาเชิงระบบเพียงอย่างเดียว (๓) การพัฒนาระบบดิจิทัลของภาครัฐ ควรให้ความสำคัญกับการบูรณาการฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงและใช้งานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งคำนึงถึงข้อจำกัดของการนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ โดยต้องมีการกำกับดูแลคุณภาพข้อมูลและพัฒนาศักยภาพบุคลากรควบคู่กัน (๔) ปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันยังเป็นปัจจัยสำคัญที่บั่นทอนประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน ลดความเชื่อมั่นของประชาชน และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ (๕) การมีสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายประจำในระดับสูง ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการลงทุนของภาครัฐ และอาจกระทบต่อเสถียรภาพทางการคลังในระยะยาว

จากนั้น ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานพัฒนาระบบราชการในประเด็นต่าง ๆ อาทิ (๑) ควรเร่งปฏิรูประบบราชการและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ และขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ล้าสมัยหรือซ้ำซ้อน เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารราชการ ลดโอกาสการทุจริต และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (๒) เสนอให้พัฒนารัฐบาลดิจิทัลไปสู่การเป็นรัฐบาลที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) โดยจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร (Enterprise Architecture) และบูรณาการฐานข้อมูลภาครัฐ โดยเฉพาะข้อมูลด้านงบประมาณและการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน (๓) เสนอให้กำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานที่สะท้อนผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชนและภาคธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การลดระยะเวลาการอนุญาต การลดต้นทุน และการเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงบริการภาครัฐ (๔) ปรับบทบาทภาครัฐจากการเป็นผู้กำกับควบคุมไปสู่การเป็นผู้สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยส่งเสริมระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และการอนุมัติที่รวดเร็ว เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนและผู้ประกอบการ (๕) เสนอให้ปฏิรูปวัฒนธรรมองค์กรภาครัฐ ควบคู่กับการส่งเสริมธรรมาภิบาล สร้างระบบที่ป้องกันการทุจริต และสนับสนุนบุคลากรที่มีความซื่อสัตย์สุจริตให้ได้รับความก้าวหน้าในสายงาน และ (๖) ปรับโครงสร้างกำลังคนภาครัฐให้เหมาะสมกับภารกิจและบริบทของประเทศ โดยนำเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์มาเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานแทนการเพิ่มอัตรากำลัง พร้อมทั้งวางแผนอัตรากำลังในระยะยาว ลดบทบาทส่วนกลาง และกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการและลดภาระงบประมาณของรัฐในอนาคต

เลขาธิการ ก.พ.ร. ได้ตอบชี้แจงต่อที่ประชุม สรุปได้ว่า (๑) การยกระดับบริการภาครัฐด้วยระบบดิจิทัลและการบูรณาการข้อมูล ก.พ.ร. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบดิจิทัล เช่น แอปพลิเคชัน "ทางรัฐ" และระบบ BIZ Portal/BISON โดยใช้ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเป็นข้อมูลในการปรับปรุงคุณภาพบริการ พร้อมทั้งบูรณาการฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อลดการจัดทำเอกสารและรายงานซ้ำซ้อน ซึ่งช่วยลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายของประชาชนในการติดต่อราชการอย่างเป็นรูปธรรม (๒) การปฏิรูปกฎหมายและลดขั้นตอนการให้

บริการภาครัฐ ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อประชาชนและภาคธุรกิจ โดยกำหนดมาตรฐานระยะเวลาการให้บริการ (Service Level Agreement: SLA) และทบทวนกระบวนงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกฎหมายอำนวยความสะดวกฉบับใหม่ได้ให้อำนาจ ก.พ.ร. เสนอปรับปรุงกระบวนงานที่ล่าช้าหรือเป็นคอขวดต่อคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารราชการ (๓) การสนับสนุนเศรษฐกิจและภาคธุรกิจ ปรับแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้สะท้อนผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยกำหนดตัวชี้วัดด้านรายได้ของผู้ประกอบการ SME รายได้จากการท่องเที่ยว และการเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมทั้งพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนผ่านการยกระดับประสิทธิภาพระบบราชการ (๔) การปรับโครงสร้างภาครัฐและการบริหารกำลังคน มีแผนปรับโครงสร้างและขนาดกำลังคนภาครัฐในระยะยาว โดยใช้มาตรการเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retire) ควบคู่กับการวางแผนอัตรากำลังให้สอดคล้องกับภารกิจและบริบทของประเทศในอนาคต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและลดภาระงบประมาณภาครัฐ และ (๕) การดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนและการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบราชการประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการทบทวนกฎหมายและกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบธุรกิจ พร้อมยืนยันว่าจะนำข้อเสนอแนะของสมาชิกวุฒิสภาไปใช้ในการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบราชการโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและภาคธุรกิจ รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการและลดต้นทุนของประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ก.พ.ร. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะนำประเด็นเหล่านี้ไปขับเคลื่อนตามนโยบายของรองนายกรัฐมนตรีต่อไป

ที่ประชุมพิจารณารับทราบ

(๗) เรื่องอื่น ๆ **(ไม่มี)**

เลิกประชุม เวลา ๑๗.๕๐ นาฬิกา